
HÅLLBARHETSREDOVISNING

LIBER AB (556000-1975)

2020

Introduktion

Liber är ett av Sveriges ledande förlag inom läromedel och facklitteratur. I vårt uppdrag ingår att bidra till en positiv och hållbar samhällsutveckling genom att ge alla samma goda förutsättningar att ta till sig ny kunskap, oavsett ekonomisk och social situation. Tillsammans med författare, skola, lärosäten och näringslivet skapar vi lärande av högsta kvalitet. Vi brinner för livslångt lärande och att alla ska lyckas med sina studier. Som grund för vårt hållbarhetsarbete ligger vår vision – ett Sverige där alla lyckas med sina studier och våra värdeord; passion, samarbete och likvärdighet.

Vi tar ansvar för en hållbar utveckling genom att vara en ansvarsfull arbetsgivare, en samhällsaktör som gör skillnad genom vårt erbjudande (tryckta och digitala produkter), och genom att sträva efter att uppnå största möjliga miljönytta för vår verksamhet. Vår största påverkan när det gäller miljön är genom val av leverantörer. Den direkta påverkan på hållbarhetsarbetet uppstår i första hand i kontorsverksamheten.

Liber har tillsammans med övriga bolag i koncernen tagit fram en Uppförandekod, ett av Libers styrdokument, för att öka medvetenheten, sprida kunskap och ge alla medarbetare riktlinjer för hur de ska agera i specifika situationer. Uppförandekoden inbegriper koncernens ställningstagande inom områdena intressekonflikter, korruptionsbekämpning, hälsa och säkerhet i arbetet, hållbarhet och leverantörers och samarbetspartners ansvar. Arbetet drivs av ett Compliance-team med representanter från varje bolag. Varje nyanställd medarbetare genomgår i början av sin anställning en utbildning baserad på Uppförandekoden som speglar olika affärsetiska ställningstaganden och som avslutas med ett test.

Libers definition av hållbar utveckling utgår från FN:s Global Compact - 10 principer som sammanfattas i fyra huvudområden: mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och korruptionsbekämpning.

1. Mänskliga rättigheter

Princip 1:

Företagen ska stödja och respektera skyddet för de internationellt erkända mänskliga rättigheterna

Princip 2:

och se till att inte företagen gör sig skyldiga till brott mot de mänskliga rättigheterna

2. Arbetsvillkor

Princip 3:

Företagen ska se till att föreningsfriheten upprätthålls och stödja rätten till kollektivavtal,

Princip 4:

avskaffa alla former av tvångsarbete,

Princip 5:

avskaffa barnarbete

Princip 6:

och följa principen om ickediskriminering vid anställning och i yrkesutövning.

3. Miljö

Princip 7:

Företagen ska främja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.

Princip 8:

Ta initiativ för att främja större miljöansvar och

Princip 9:

uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.

4. Korruption

Princip 10:

Företagen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

Risakanalys

Då Liber har en lång historik inom förlagsbranschen med titlar som säljer över lång tid, finns alltid en risk att terminologi och normer i samhället förändras och redan utgivet material därmed ej fullt ut möter rådande praxis. För att begränsa denna risk arbetar Liber aktivt med omvärldsbevakning och kvalitativ bedömning av innehåll i produktionsledet. Vad gäller redan utgivna titlar där tveksamheter uppdagas till följd av samhällets utveckling, fokuserar företaget på att löpande uppdatera tidigare utgivna titlar, och publicera nya titlar inom respektive område. Framgent kommer det digitala läromedlet att ta allt större del av vårt erbjudande där möjligheten att kontinuerligt kunna genomföra större och mindre ändringar i snabb takt.

Då Liber arbetar med leverantörer främst för vår tryckta produktion på flera kontinenter och länder som Kina, Indien, Spanien och Lettland, kan regelverk och kontroller av efterlevnad skilja sig åt betydligt inom områden som arbetsmiljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och korruption.

Vi bedömer att det kan finnas risker i leverantörsledet som indirekt kan påverka vårt hållbarhetsarbete. För att förebygga eventuella risker för brott mot de 10 principerna accepterar Liber endast certifierade leverantörer som lever upp till Libers och koncernens Uppförandekod. Samtliga leverantörer vars tjänster Liber upphandlar, förbinder sig att säkerställa att mänskliga rättigheter respekteras i varje steg av processen samt att tvångsarbete och barnarbete inte förekommer. Liber arbetar för långsiktiga och goda relationer med sina leverantörer, som ett led i detta genomförs årliga uppföljningsbesök hos leverantörerna i de olika länderna av olika representanter i koncernen. På så sätt säkerställer vi att överenskomna regler efterlevs.

Beträffande det miljömässiga ansvarstagandet i leverantörsledet har vi identifierat risker att leverantörerna inte aktivt arbetar för miljövänlig teknik och utveckling. Det kan vi påverka direkt genom vårt val av papper och transporter och genom val och kontraktering av endast certifierade leverantörer. Framåt kommer Liber att minska produktionen av tryckta böcker till fördel för digitala läromedel vilket kommer att minska vår klimatpåverkan.

Konkret beskrivning kring hur Liber agerar för att motverka ovanstående risker beskrivs i följande stycken.

1. Mänskliga rättigheter

Vi bedömer risken för kränkningar av mänskliga rättigheter i relationer till medarbetare, kunder, leverantörer, underleverantörer och samarbetspartners och beaktar påverkan i våra affärsbeslut. Vi agerar med noggrannhet och följer regler och direktiv för att undvika kränkningar av mänskliga rättigheter. Vid stora upphandlingar av tryck och bindning är kriterierna i Uppförandekoden styrande vid val av leverantör. Vi ställer tydliga krav på att leverantören ska ta ansvar för såväl arbetsförhållandena som för miljön och även ta hänsyn till mänskliga rättigheter på respektive arbetsplats. För att säkerställa att leverantören efterlever sitt ansvar görs återkommande besök och avstämningar på fabrikerna.

2. Arbetsförhållanden

Styrdokumentet för vårt arbete med arbetsmiljö och arbetsförhållanden är främst jämställdhets- och mångfaldsplanen 2020-2023. Liber arbetar förebyggande och långsiktigt för en god och hälsosam arbetsmiljö som inte utsätter medarbetarna för ohälsa eller olycksfall. Arbetsförhållandena ska lämpa sig för alla medarbetare oavsett kön. Liber ska arbeta systematiskt och i samverkan för att upptäcka, kartlägga och åtgärda eventuella risker och komma tillrätta med eventuella problem som strider mot diskrimineringsgrunderna.

Tillämpningen av planen görs bland annat genom regelbundna möten i arbetsmiljögruppen bestående av skyddsombud och HR, genom ergonomiska arbetsplatsronder, genom delegerat arbetsmiljöansvar till cheferna och genom att kontinuerligt arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete och uppföljning av hälsobokslut. Utöver detta har vi en arbetsgrupp som möts kontinuerligt för att följa upp aktiviteter och riktning statuerat i jämställdhets- och mångfaldsplanen bestående av fackliga medlemmar och HR.

Vi arbetar med frisknärvaro och proaktivt för att skapa förutsättningar för en engagerande och motiverande arbetsmiljö där medarbetarna förutom en god ergonomisk miljö och träningsmöjligheter i kontorsbyggnaden även ges möjlighet att arbeta hemifrån vid behov.

Vi accepterar inte kränkande särbehandling eller andra former av trakasserier som leder till att medarbetarna känner sig förnedrade eller diskriminerade. Vi erbjuder våra medarbetare en jämställd arbetsplats som präglas av mångfald och respekt för varandras kompetenser och olikheter. Delaktighet, personligt ansvar och ett värdeskapande förhållningssätt tillsammans med möjlighet att utvecklas i sin roll utgör en grund i vårt arbete att vara en ansvarstagande arbetsgivare.

Varje medarbetare har ett ansvar att bidra till verksamhetens utveckling genom att agera enligt vår värdegrund, iaktta god affärssed och agera etiskt i sitt arbete och i relation till kunder och samarbetspartners. Medarbetare får stöd och ledning av sina chefer som har som stöd en årlig process av medarbetarsamtal där individens lärande och företagets mål tydligt kopplas samman, delmål identifieras och följs upp, tillsammans med arbetsmiljö och allmänt mående.

Libers anställda representeras av en övervägande del kvinnor. Vi strävar efter en jämnare fördelning genom att prioritera det underrepresenterade könet vid rekryteringar när de sökande har likvärdiga kvalifikationer.

Vi strävar efter att våra medarbetares sammansättning ska spegla mångfalden i samhället och på de marknader vi verkar inom. Totalt har vi flera olika nationaliteter representerade och en god åldersspridning från 27 till 67 år. Vi arbetar aktivt med att öka mångfalden.

Utav 13 genomförda rekryteringar 2020 var 6 män.

Utav 20 genomförda rekryteringar 2019 var 7 män.

Utav 16 genomförda rekryteringar 2018 var 8 män.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro 2020 1,99%. Total frånvaro 5,16%

Sjukfrånvaro 2019 2,4%. Total frånvaro 2,49%

Sjukfrånvaro 2018 2,4%. Total frånvaro 2,8%

Sjukfrånvaron har varit relativt oförändrad mellan åren, dock har den totala frånvaron mer än fördubblats till följd av fler antal föräldralediga.

Jämställdhetsarbetet i siffror

Könsfördelningen i ledningsgruppen uppgick 2020 55% kvinnor

Könsfördelningen i ledningsgruppen uppgick 2019 55% kvinnor

Könsfördelningen i ledningsgruppen uppgick 2018 till 60% kvinnor.

Könsfördelningen av övriga ledande befattningshavare 2020 uppgick till 78% kvinnor.

Totalt antal anställda 2020 var 93 varav 33% män

Totalt antal anställda 2019 var 97 varav 37% män

Totalt antal anställda 2018, 106 varav 30% män.

Totalt antal föräldraledig 2020; 4 varav 0 män

Totalt antal föräldraledig 2019; 6 varav 1 män

Totalt antal föräldralediga 2018, 5 varav 2 män

Totalt antal föräldralediga 2017, 3 varav ingen man

Enligt den årliga lönekartläggningen ur ett jämställdhetsperspektiv finns inte några nämnvärda löneskillnader mellan kvinnor och män som kan hänföras till kön.

3. Miljö

Libers miljöarbete började 2001 då ett internt miljøråd tillsattes och vidtog en rad åtgärder för att minska vår påverkan på miljön. En miljöchef organiserade Libers miljöarbete enligt ett eget miljöledningssystem. Ledningsgruppen gav arbetsmiljöarbetet hög prioritet och ansvar för att mål och policys skulle sättas och att samtliga medarbetare skulle informeras och involveras. Sedan dess har Libers miljöarbete tagit många kliv framåt. Den ökande medvetenheten kring de framtidsutmaningar som vi står inför och företagets möjligheter att göra skillnad, ligger till grund för vår strävan att i så stor utsträckning som möjligt bidra till en hållbar utveckling för hela vår verksamhet sett ur ett ekonomiskt-, socialt och miljömässigt perspektiv.

Miljöpolicy

Som en del av vårt miljöledningssystem och för att säkerställa en kontinuerlig hänsyn till miljön har vi formulerat nedan riktlinjer:

- I vårt miljöarbete ska vi inta en ledande position inom våra verksamhetsområden och sträva efter ständig förbättring av vår miljöprestanda genom bästa möjliga resursanvändning.
- I nya anbudsunderlag ska leverantörer och samarbetspartners redovisa ISO-certifieringar och/eller andra miljömärkningar.
- Vi ska följa gällande miljölagstiftning.

Miljömål

Vårt hållbarhetsarbete ska vara präglad av ambitiösa mål och ständigt sträva mot förbättringar. Vi ska:

- Minska vårt avfall.

- Öka antalet miljövänliga alternativ såsom tåg- eller båttransporter för mindre koldioxidutsläpp.
- Minska energianvändningen i alla delar av vår verksamhet.
- Effektivisera resursanvändningen

Libers miljöpåverkan kan delas upp i direkt- och indirekt påverkan. Den direkta miljöpåverkan omfattar kontorsverksamheten, olika marknadsaktiviteter och mässor, den indirekta berör val av leverantörer, pappersproducenter, tryckerier, transportfirmor m fl.

Styrdokument för den direkta påverkan är tex vår resepolicy som tydliggör att vid tjänsteresor ska det alternativ som ger minst miljöpåverkan väljas. Det betyder att tåg ska väljas framför flyg och bil på kortare sträckor. I samband med resor, event och utbildningar använder vi så långt det är möjligt hållbarhetsmärkta Svanen hotell- och konferensanläggningar. Vi använder produkter som är hållbarhetsmärkta i de fall sådana alternativ finns att tillgå, exempel på det är kontorsmaterial, papper till tryck av kataloger, porslinsmuggar istället för pappersmuggar m.m. Inom kontorsverksamheten finns inarbetade rutiner för avfallssortering och återvinning, vi källsorterar vårt kontorsavfall och återvinner makulerade bokupplagor. De hållbara valen gäller även inköp av tjänster, bud och transporter.

Den indirekta påverkan är miljö- och hållbarhetsmärkningen FSC, Forest Stewardship Council, en oberoende internationell medlemsorganisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar genom sitt certifieringssystem. Samtliga våra böcker är tryckta på FSC-certifierat papper och de tryckerier som vi anlitar är FSC-certifierade. FSC-märket gör att konsumenter och företag med en större medvetenhet kan välja varor av trä som kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk som tar hänsyn till människor och miljö vilket på lång sikt bidrar till att bromsa den globala uppvärmningen och ge värdefulla naturresurser.

De flesta av Libers böcker trycks i Kina, mindre volymer trycks även i Indien, Lettland och Spanien. En allmän uppfattning är att tryck i Kina på grund av långa transporter skulle innebära stora utsläpp av koldioxid och därmed vara sämre ur klimatsynpunkt. Jämförelser visar att det nödvändigtvis inte behöver vara mer belastande för klimatet att trycka i Kina jämfört med Europa och Nordafrika. Anledningen är att transporter med båt ger lägre utsläpp än med lastbil.

Lager- och distributionsverksamheten av böcker sköts av Förlagssystem AB som har ett organiserat miljöarbete och är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001. Bland annat mäts energiåtgång och uppvärmning enligt uppsatta mål med regelbunden uppföljning. Distribution till kunder sker via olika distributörer och beroende på geografiskt läge och sändningens storlek sker samkörning.

4. Korruptionsbekämpning

Liber tar avstånd från alla former av korruption och handlingar som kan uppfattas som försök till påverkan av beslut där personliga intressen kan vara i konflikt med företagets bästa. Som vägledning för våra anställda inom detta område finns riktlinjer i vår Code of Conduct, samt att medarbetare uppmanas att kontakta Compliance Manger vid eventuella tveksamheter. Vår verksamhet ska alltid drivas professionellt och kostnadseffektivt. Liber erbjuder inga förmåner eller andra komensationer som strider mot lagar eller är oförenliga med god affärssed.

Alla nyanställda är skyldiga att genomföra en kurs några månader efter sin anställning som består av två delar: Data Privacy och Compliance, kurserna avslutas med test som försäkrar att medarbetaren förstått Uppförandekoden och vet hur hen ska agera i olika situationer.

Påminnelser går ut med jämna mellanrum till de som inte har slutfört alla kurser. Antalet genomförda tester rapporteras till våra ägare årligen. 2020 hade 58% av de anställda genomfört testerna.

Trots ett tydligt och underbyggt arbete med olika styrdokument kan kränkningar ske. Det finns riktlinjer för hur en anställd anonymt kan rapportera överträdelser som regleras i Visselblåsarpolicyn.